

August Strindberg och Vilhelm Moberg om Lessebo handpappersbruk

August Strindberg intervjuar sig själv

August Strindberg intervjuade sig själv vid flera tillfällen. Stockholms stadsbibliotek har publicerat en text som baseras ”August Strindberg om sig själv” från 1909 och ”Självbekännelser” som publicerades dagen efter hans död 1912. Här berättar Strindberg om sin arbetsdag och bland annat om pappret från Lessebo, med vattenmärket bikupan:

– Nåväl, efter en timme eller sex kvart är jag hemma, och då är jag laddad. Jag har varnat husfolket förut att inte tala till mig då, ty de kan få en olycka. (De bruka också efter en kort tids erfarenhet springa och gömma sig.) Nu är jag våt av svett, och dekolleterar mig ända ner till svångremmen. Och så börjar det: På gul oskuren Lessebo Bikupa, med Sir Josuah Masons 1001, med Antoine Fils' violette noire* går det löst, under ett enda tobaksrökande, till kl. 12. Då är det slut, och så slocknar jag; går och lägger mig att sova, vaknar förnyad, öppnar brev, läser, skriver brev.

* Lessebo Bikupa är pappret Strindberg helst skrev på, och Sir Josuah Masons 1001 var stålpenorna han använde. Bläcket kom från det franska företaget Antoine Fils, och var svart-lila.

Källa: <https://biblioteket.stockholm.se/boktips/august-strindberg/strindberg-i-stor-intervju>

Vilhelm Moberg, Soldat med brutet gevär

I Vilhelm Mobergs roman *Soldat med brutet gevär: en människa ur det förgångna, rannsakad och hörd om sina levnadsomständigheter* får man följa 1944 får vi möta soldatsonen Valter Sträng, Mobergs alter ego. Vi får följa Valters liv som glasbruksarbetare, ungsocialist, pacifist och landsortsjournalist under 1900-talets första årtionden. Romanen är både en berättelse om hur en ung man försöker forma sitt eget liv och en hyllning till landsbygdens fattiga, ”träskofolket”.

Under period arbetar Valter Sträng som skogshuggare:

Borta vid yttersta horisonten sågs vid klart väder en skorsten sticka upp över alla trädtoppar: Lessebo bruk. Där skulle dessa stammar förädlas till papper. Intet bruk i världen gjorde finare papper än Lessebo. De dyrbaraste böckerna trycktes på Lessebo papper. Strindberg hade skrivit sina böcker på Lessebo. De viktigaste orden i världen skrevs och trycktes på brukets kvalitetspapper, som bevarade och skyddade dem mot tidernas förstörelse.

Och när skogshuggaren Valter nu randade denna kådiga granstam, tjänade han kulturen med sin yxa: Från Lessebo skulle stammen gå förädlad ut i världen. Kanske bli ett världsblad, där avgörande ord trycktes: Hovmästaren lägger Times på den mäktige lordens frukostbricka; kanske bli manuskriptet till ett epokgörande vetenskapligt verk, som skulle förvandla mänsklighetens liv; kanske bli manuskriptet till ett diktverk, som skulle fortleva genom alla tider; kanske bli brevpapper åt en man som skriver till henne han älskar, papper som får vila i den älskande kvinnans gömställe, den mjuka gropen mellan hennes bröst.